

Good practices

Sterk talenbeleid, krachtige leeromgevingen en competente leraren (Erasmushogeschool Brussel)

Good practice 1 (taaltype test, basisscholen)

Op basis van de Tatertaal Type test, ontwikkeld op vraag van de Provincie Vlaams-Brabant binnen het project Tatertaal (taalstimulering bij baby's en peuters) kregen leerkrachten inzichten in hun eigen interactiestijl. De taaltype test werd voor dit project licht aangepast aan de onderwijscontext en is een soort 'Flairtestje' waarbij men de eigen interactiestijl kan achterhalen.

Iedereen praat en speelt met kinderen op verschillende manieren: de ene keer al wat actiever of gekker dan anders en dat brengt verschillende manieren van spreken met zich mee. Aan de hand van de taaltype test, een soort 'Flairtestje' gaan leerkrachten stilstaan bij hoe zij talig omgaan met kinderen en gaan ze zich ook bewust worden van de verschillende taaltypes die in hen de bovenhand nemen. Zo biedt het taaltype van de 'regisseur' structuur aan kinderen en neemt deze ook de hele dag lang de leiding over de activiteiten. Dat is in sommige situaties noodzakelijk en dus goed, maar het risico hierbij is dat de begeleider zelf te veel praat en dirigeert, waardoor kinderen niet voldoende de kans krijgen om zelf iets in te brengen, waardoor de betrokkenheid dreigt verloren te gaan. Iedereen is soms al eens een 'regisseur' en dan al eens een 'toeschouwer' of 'helper'. Dat is een goede zaak. Door te bewegen tussen verschillende taaltypes en rollen biedt je kinderen een gevarieerd taalaanbod aan. De kunst is dus om niet te vaak te blijven hangen in één bepaalde rol. Dankzij het gebruik van de test krijgen leerkrachten meer inzicht over de verschillende taaltypes en de bijbehorende valkuilen en worden ze zich meer bewust van de taaltypes die ze zelf het meest vertegenwoordigen. Hierdoor kunnen ze hun eigen manier van talig omgaan met kinderen verder verfijnen en bijschaven.

https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/voorschools_buitenschools/tatertaal-1/tatertaal-handleiding.pdf

https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/voorschools_buitenschools/tatertaal-1

Good practice 2 (gelopen traject, plan, basisscholen, lerarenopleider)

Een taalbeleid kan enkel werken als we elke leerkracht betrekken bij dit proces, zowel op klas- als op schoolniveau.

Bij dit persoonlijk SMAKT plan, waarvoor het acroniem staat voor Specifiek, Meetbaar, Activiteiten, Kwaliteiten en Tijdsgebonden, gebaseerd op de SMART formulering; wilden we elke leerkracht persoonlijk betrekken met hun eigen actieplan. We hebben bewust de letters 'A' en 'K' een andere invulling gegeven. We geloven heel hard dat concrete activiteiten pas kunnen worden uitgevoerd wanneer we de juiste kwaliteit ertegenover plaatsen. Dat gaf de betrokken leerkracht ook de mogelijkheid om eens diep na te denken en te reflecteren over hun eigen kwaliteiten. Alleen al die denkoefeningen was bijzonder waardevol en succesrijk. Sommige leerkrachten hadden wat hulp nodig van de collega's en ook dat bracht hen opnieuw een stuk dichterbij zichzelf maar ook bij elkaar als team.

Het persoonlijk SMAKT plan werd tijdens de eerste workshop toegelicht en ingevuld. We maakten telkens de link naar het talige aspect. Hierdoor kwamen ook doel- en taakgerichte activiteiten uit die ze na de eerste workshop SMAKT moesten formuleren, meer nog, ze moesten deze noteren op hun plan en ook uitspreken voor heel het team waardoor ze acties nog meer kracht gaven. Deze acties werden op de 2de workshop geëvalueerd in hun IMPAKTplan... Ook met de studenten hebben we deze oefening gemaakt. Het gaf hen de mogelijkheid om te reflecteren over hun activiteiten van de voorbije stages. De dynamiek was waardevol doordat er ook talige uitwisselingen ontstonden en talige acties werden kort beschreven en getoond zodat ze ook inspiratie konden opdoen van elkaar.

https://www.ojocoach.com/_files/ugd/3c0e03_650d0c4f39ab46649372298c6b5b89a4.pdf